B. N. C.
FIRENZE
1062
21

1062 21

XXVII
ADRIAN

A

XXIII

ADRI

1062.21

1062 21

IN SERENISSIMI PRINCIPIS FERDINANDI II. MAGNI HETRVRIÆ DVCIS OBITV EPICEDIVM.

TVM BREVIS DIGRESSIO IN LAVDES SERENISSIMI PRINCIPIS COSMI III. MAGNI HETRVRIÆ DVCIS.

Ad Illuſtriſsimum, ac Ampliſsimum Virum

FERRANTEM CAPPONI COSMI III.

MAGNI HETRVRIÆ DVCIS Auditorem, &c.

Authore PETRO ADRIANO Vanden Broecke Belga. publico Eloquentiæ Profeſſore PISIS.

Dicebat Piſis probus, & ingenuus Adoleſcens Ioannes Baptiſta de Benesijs Ciuis Piſanus.

LVCÆ, Apud Hiacynthum Pacium, &c. M. DC. LXXI.
De Superiorum Conſenſu

1068.21

ILLVSTRISS:MO ac AMPLISS:MO VIRO

FERRANTI CAPPONI

SERENISSIMI PRINCIPIS

COSMI TERTII

MAGNI HETRVRIÆ DVCIS

AVDITORI &c.

S. P. D.

Petrus Adrianus Vanden Broecke Belga.

CVM nuper Vniuerſa Italia in obitu Sereniſſimi, ac Glorioſæ memoriȩ Principis FERDINANDI Secundi Magni Hetruriæ Ducis iacturam, quam ſibi multò luctuoſiſſimam ſenſit, communibus lacrymis teſtaretur; nequè ipſis modo Italis, ſed hominibus quoquè aduenis, qui aut has Prouincias luſtrarent, aut iam fixo domicilio incolerent, idem luctus quadam veluti communicatione doloris obtigiſſet. Mei quoquè obſequia mæroris, quo tunc priuata ſollicitudine cruciabar, haud vnam ob cauſam

Amplitudini tuæ teſtificanda exiſtimaui; primoquod ſcirem hunc caſum tibi multò acerbisſimum obtigiſſe, partim ex optima Principis erga te voluntate, partim ex ipſo amore, quò tu ſummo Principem, ſanctisſimoquè cultu proſequebare. Tum quoq; vt doloris mei asſiduitas hoc ipſo lugendi officio leniretur, ſed ſpes iſta ſucceſſu caruit; nam ipſe dolor omnibus, quæ ad ipſam mitigationem ratio, vel Philoſophia dictaret, præceptis obluctans magis erupit, vimquè in lacrymas nouam ab ipſa profuſione lacrymarum accepit. Quare id tandem conſilij cæpi, vt non alijs armis, quàm quæ ipſe dolor ſuppeditaret, vincendum dolorem, luctumq: nouo luctu disſipandum ſuſciperem. Hoc itaquè Poematium, quo etiam poſt Cineres Auguſtis Manibus grati animi memoriam teſtarer, molitus fui, tibiquè in primis Vir Amplisſime, cui multis nominibus deuinctisſimus viuo, nuncupaui, non quod ea res, quam in ſummo mœrore tractaui, tanti ſit, ſed vt aliquo ſaltem teſtimonio, quantum tuis ſummis in me officijs, ſummæ beneuolentiæ, humanitati verò tali, quâ maior in optimo, & amplisſimo Viro deſiderari non posſit, deberem, publicè ſignificarem. Velim hic quidem de ſummis tuis Virtutibus, quibus iam diù Auguſtæ Domus Tyrrhenæ amorem, ac totius Italiæ laudem meruiſti, aliquid libare; ſed video hâc mihi cupiditate abſtinendum, ne aut ſummæ animi tui moderationi ſim grauis, aut ipſe videar in adulationis ſtudia delabi, dum ea, quæ iam omnibus nota ſint, ſuperuacaneâ ſtyli operâ commendem. Nam & ſi aliorum merita, vbi locus, tempusuè, aut occaſio ſe exhibuit, libentisſimè tuo iudicio, ac ſermone attollis, tamen ab omni eiuſmodi prædicatione, quæ vel ad Generis claritatem

tatem tui, vel ad ipſa merita, laudeſquê tuas pertineat, quam maximè abhorres, nequè aliud tibi, quam rectè factorum conſcientiam vindicas. ad res verò omnes in tuo iſto ampliſſimo munere gerendas eam animi æquitatem, innocentiam, ac Sanctitatem affers, vt iam omnes norint nullum apud te locum largitionibus patere, nequè aliâ ad te viâ, quam præeuntibus meritis iri debere. Atquè hic intimæ venerationis meæ ſtudia, amoremquè Amplitudini tuæ teſtatus vnum hoc ſolum precabor, vt quo me ſoles patrocinio complecti, deinceps complectare. Vale.

Piſis poſtridie Calendas Decembris CIↃIↃCLXX.

IN OBITV
SERENISSIMI PRINCIPIS
FERDINANDI II.
MAGNI HETRVRIÆ DVCIS
EPICEDIVM.

TVM BREVIS DIGRESSIO IN LAVDES
COSMI III.
MAGNI HETRVRIÆ DVCIS.

DVm Tellus Hetruſca omnis, Populiquè, Patreſquè
Nunc ſolis lacrymis, ſolis ſingultibus ægri
Incubuère omnes, ſoli & ſuſpiria Regi
Impendunt rapto. Paribus dum ſaucia curis
Italia infando gemit externata dolore;
Atquè ipſa Europe luctus teſtatur amares;
Et gemitu, & miſero latè ardent omnia queſtu.
Hic ſileam? Alphea mea nec ſuſpiria ripæ
Audierint? Vos me Tyrrheni admittite Vates,
Me veſtris lacrymis, veſtro miſcete dolori,
Hic etiam luctus peregrina in pectora tendit.
Me quoque priuatis ſit fas gemuiſſe querelis.
Non quia ſpes omnes, ſolatiaquè omnia ademit
Mors Auguſta Viri, qui noſtris otia muſis

 Præ-

Præbuit, & duros auertit ſæpè labores
Cum premeret liuor, premeret gens inuida faſtu:
Non quia nunc ætas ſit ſegni debilis æuo,
Et fors ignauæ ſuperent nulla otia vitæ.
Haud hæc cura premit, premit illa at cura dolentem,
Vt quoquè poſt Cineres ſupremo gratus amore
Hos ſaltem gemitus, lacrymarum hæc vltima dona
Exanimo ſpargam Regi, ſpargamquè Sepulchro.
In me omnes planctus, omnes vos vertite luctus,
Vt tantum lacrymis tantum mea lumina fletu
Aſſueſcant, iuxtaquè rogum miſerabilis vmbra
Poſt longos fletus, longa & ſuſpiria feſſus
Hic animà fugiente ſinam lugubre cadauer.
At Lacheſi immitis quid noſtrâ clade ſuperbis?
Hic nulla infaſtus ò demens gloria ſurgit;
Incedis tantum ſpolijs onerata caducis.
Rex ſuperat Tyrrhenum, & adhuc vitalibus auris
Veſcitur in Natis; ipſe aurea Sydera Diuûm
Iam maior, liberquè ſui mortalia membra
Exutus ſcandit Reges Cæleſtibus oris
Aucturus Proauos. Hic ſceptra auguſta ſuperſunt,
Quæ Nati ſubitura manus, quo Præſide rerum
Vt viguit quondam tellus Hetruſca vigebit.
I nunc tolle animos; tolle & præcordia faſtu.
Heroas Animas haud dant inuoluere fato
Cælicolæ Parcis. Sic magno inſertus Olimpo
Alcides quamuis artus flagrataquè membra
Oeteis ſinit ille iugis. Sic Aethera bini
Tyndaridæ ſuperant, licet atris acta procellis
Tempeſtas nocturna furit, demerſaquè Ponto
Corpora mæſta Virùm ſcopulis allidit acutis.
Sic quoquè poſt Indos, poſt fului littora Gangis
Deuicta æthereum Liber penetrauit ad Axem.
Regia quin Flora hic cineres cumulare ſuperbo
Haud ceſſat luctu. Stat celſa ad Sydera moles
Aereis euecta tholis. Stat Regia circum
Necquicquam Heroi quondam comes addita virtus,
Quæ geminum meritis toties inſignibus axem

Per-

Peruaſit, vel quâ extremo ſe ſydere condit,
Vel prima cois Sol lumina tollit ab Indis.
Statquè ardens oculis, ſolumquè affixa ſub axem
Ipſe Viri pietas materno plena decore
Auſtriadum Sceptris haud quicquam elata ſuperbis
Luminibus iuxtà madidis Pax alma, quieſque
Stant Tyrrheno habitu ramo fœlicis Oliuæ
Vmbratæ crinem. Quas propter triſtibus vdæ
Pegasides lacrymis terno omnes ordine funus
Secretæ cingunt, omnes ad Sydera verſæ
Defixo intuitu mœſtæ, palmiſquè ſupinis
Ceu raptum à Superis, heu raptum Heroa repoſcant.
Parte alia mærens ſacrato pallida vultu
Stat Natura Parens, ſtat ſæuo tacta dolore,
Neuè oculos vſquam Tyrreno à funere vertit.
Olli nam Regi cælatas ſæpè latebras
Ipſa ſui, cæcoſquè ſinus, cauſaſquè retexit:
Ac olli debet denſam quod plurima noctem
Exuit, & veri iam tandem affulſit imago,
Attonitoquè Orbi non pauca Arcana recluſit.
Ponè Sacrata Themis, ponè & Rhamnuſia Virgo
Deiectæ faciem verſis inſignibus aſtant,
Nec ceſſant ambæ rapto ingemuiſſe Parenti.
Has inter Diuas Diua ipſa Hetruria luctu
Præcipua apparet; non Serta hìc aurea crini,
Non Sceptrum gerit, atrato ſed ſqualllida cultu,
Sed mærens curarum æſtu ſua pectora plangit.
Iuxta Vrbes Tyrrhenæ omnes mærore ſupremo
Demiſſæ vultus. Hinc mæſto gurgite volui
Hetruſcos Amnes, Tyrrenam & Dorida ponto
Ingemere æquoreo, crebriſquè horreſcere nimbis,
Teſtariquè ſuum ſpectes maria alta dolorem.
Quin etiam Ligurum extremis à finibus actus
Huc primis lacrymis, primis mæroribus ardens
Cæruleus Macra, vndoſum qui plurimus amnem
Ipſe Apennini voluit de vertice Macra
In ferias venit, & Regi ſua triſtia dona
Exanimo ſoluit, Patriæ ſic Naides omnes,

Sic

Sic iuncta Hetruſcis tellus vberrima regnis.
Atquè hæc Auguſtis ingens ſtat manibus ara,
Stant decora alta Viri ſero memoranda ſub æuo.
At Superis oris ſe totum maximus Aether
Heroi indulget, qui nunc ſua Sydera coram
Conuolat, coram radijs fœlicibus Aethram
Ardentem ſpectat; faſquè immortale recepit
Aeterno felix poſthac fruiturus Olympo.
Ad te COSME *omnis ſe nunc Hetruria vertit,*
Vni namquè Tibi rerum cuſtodia ceſſit,.
Parquè humeris regni moles Tyrrhena recumbit.
Aſpicis? vt ſe tota tibi complexibus arctis
Aſtringit læta! vt magnum ſolata dolorem
Vni dum defixa tibi, dum Regia coram
Ora videt, Regeſquè Atauos, Heroaquè totum
In te iterum Sceptris reddi, Solioquè ſuperbo
Ferranta agnoſcit! viden vt ſuſpiria duxit
Atrata Europe! vt tanto quoquè funere mærens
Auguſto Cineres latè accumulauit honore!
Fletum eſt quâ gemino deuoluitur æquore Doris,
Quàquè cadit, ſurgitquè dies; neuè vltima tellus
Hos liquit magnos infleto munere Manes.
Finibus huc adeò varijs à Regibus altis
Primores miſſi, qui munia meſta dolendi,
Et pro ſe lacrymas cognato in funere ſoluant.
Tum tibi, qui Solium, Tyrrhenaquè regna capeſcis
Res fauſtas Sceptri, fauſtos & ab Aethere Diuos
Cælicolas aptent, & Neſtoris longius æuum.
A Gallo Rhodano, à Tameſi venère Britanno,
Venère & Procerum Summi, quos mittit Iberus
Quos Tagus, Auſtriadumquè ingens regnator aquarum
Danubius, flauo quos Viſtula maximus amne,
Rhenuſquè, Albiſquè, & vitreâ pulcherrimus vndâ
Viſurgis, quoſquè extremis à Sedibus Arctos,
Telluſquè Auſonidum Patrijs demiſit ab oris.
Ipſis auſpicijs, ipſo ſub limine regni
Tu COSME *exoriens Lux ò certiſſima Regum*
Iam Reges Atauos, ipſa & præclara tuorum

Facta

Facta refers, iam ſpes omnes, ac omnia vota
Exæquas cunctis: iam Thuſcis didita regnis
It tranquilla quies, it blanda Pacis imago.
Eſt frugum vbertas, & felix copia victu;
Larga Ceres; largo ſpumans vindemia rore
Solatur vulgus. Cura omnibus inſidet Aequi;
Et paſſim ſancti ducunt ad Sydera mores.
Solum triſte nefas Tyrrenis exulat oris.
Atquè adeo lætis ſe miſcent addita rebus
Otia, Tyrrheniquè hoſpes pulcherrima regni
Se Virtus miſcet, ſe laude attollit Auità;
Et ſæua immitis ſuperaſſe obliuia Lethes
Tota ardet, certatque ſacris conatibus axem
Moliri Aethereum, Ciueriquè, Vrnaquè ſuperſtes
Egregium ſeris annalibus addere nomen.
Hucquè ardens animis, pulchrâquè cupidine laudum
Incenſus pectus (nè quod iam Regibus vllis
Concedas Atauis, propria hæc queis dona fuêre
Tutari, & largis virtutem incendere donis.)
Propendes vltrò. Summa tu præmia laudi
Summa addis, certaſquè ſuis efferre latebris
Si qua ignota latet, magnis at dotibus aucta
Excellit virtus. Dona his prægrandia ponis,
Muneraquè, & magnos certatim adiungis honores.
Te Sancto in primis ſtat ferre ad ſydera niſu,
Stat Patriam incolumem, Diuoſquè, araſquè tueri,
Et Sancti, & Iuſti æquatum ſeruare tenorem.
Huc ſpes alta tui primo ſuccreuit ab æuo,
Heroaſquè artes huc mens exculta per omnes;
Huc pia Maieſtas, ſummorum huc limina Regum
Luſtraſti prius, atquè Europæ maxima Tellus
Eſt meritis peragrata tuis. Ceu nunc quoquè coram
Te late Arctoi populi, Celtæquè, Britanniquè
Aſturijque omnes gratâ ſub imagine cernunt.
Namquè decus, nomenquè tuum, laudeſquè relictas
Eximet Arctoæ nulla vnquam obliuio Genti.
Tum quantis animis Tyrrheni hæc littora ponti
Tutariquè ſimul, ſimul & Maurifia Regna

Quæ

Quæ Proauis direpta tuis, incenſaquè flammis,
Afflixiſſe etiam ſtudijs ingentibus ardes
Et ſi fata ſinant, ſi grandia cæpta ſecundent,
Haud omnes Nomadas, totumquè Atlanta Gradiuo
Hetruſco quatere, & diras abolere Iugurthæ
Relliquias ceſſes, ipſosquè euertere Thraces.
O Superi vnanimum Reges huc vertere robur,
Huc animos vnâ, & ſocias date iungere claſſes.
Interea tibi Tyrrhenâ non Doride Mauras
Sat prohibere rates, ſat littora tuta carinis
Præſtare, & Thuſco commercia vecta profundo.
Aſt vltrò Lybicum proris victricibus æquor
Stat peragrare tuis, crebramquè aut littore Thracum,
Aut à Getulis ſtat prædam auertere ripis,
Nec ceſſiſſe mari ſeu Punica claſſis in altum,
Seu Nomadum fertur, ſed contrà tendere Marte
Aduerſasquè rates ferroquè, igniquè ſubactas
Aut ſecum rapere, aut Lybico diſpergere ponto.
Tu quoquè ſpes omnes, ac omnia vota Dearum
Aonidum exples. Stant caſtis ſua præmia Muſis;
Dignis ſtat numeris merces, pretiumquè labori,
Iam nec inops vati, te Rege, timenda ſenectus.
Hinc vni tibi certatim nunc aurea plectra
Intendi ſpectas. Te latè Oenotria tellus,
Te viſi nuper Celtæ, gelidiquè Triones
Vnanimi certant efferre ad ſydera cantu.
At vos Cælicolæ, queis res nunc Itala cordi,
Queis florens virtus, & laus reuocata priorum
Regnantum Heſperiæ, & ſolis mens addita Diuis;
Hunc Heroa viam, qui iam molitur ad aſtra,
Qui meritis orbem, & magnis virtutibus implet
Seruate incolumem Italiæ, ſeruate decori
Incolumem Europæ, Vos auo demite noſtro,
ęVVM qVo VaLeat tarDà proferre ſeneCtà.

FINIS.

1962 . 11

99 958648

1062-21